

קול רינה

חדשות מהקהילות הקתוליות הדוברות עברית בישראל

ברכות לראש השנה

אחים ואחיות יקרים,

עוד שנה חלפה עלינו, על כל רגעי האושר והקשיים שחוונו במהלכה, נודה לאל הטוב על הכול. שנה חדשה מתדפקת בפתח, גדושה באתגרים, נקדם את פניה ונצעד לקראתה בלב חדור אמונה, תקווה, ציפייה ואהבה. בראש השנה הננו מבקשים את ברכתו של האל לכל מה שיתרחש במהלכה. אתגרינו רבים - לטפח את קהילתינו, להאדיר את נוכחותנו בחברה ובכנסייה, לחבק ולתמוך בכל אלה הזקוקים לנו, במיוחד ילדינו החביבים ובני גיל הזהב, ובכך לתת עדות חיה, חדורת שמחה, לאמונתנו באלוהים, באהבתו ונאמנותו.

מי ייתן ותהא שנה זו טובה, ברוכה ומתוקה לכולנו,

האב דויד - הממונה על הקהילות

הערה: יש חדש תחת השמש: לנציגות בית משלה הודות למסדר הפרנציסקאני אשר ישכיר את בית שמעון וחנה הצדיקים לנציגות - ובכך בית משלנו. כולם מוזמנים להרגיש בבית, לבוא, ליטול חלק בבנייה ובעשייה.

ראש השנה: חידוש הבריאה

בראש השנה, זוכר העם היהודי את מעשה בראשית ונערך לחזרה בתשובה על מנת לחדש את חייו ואת העולם. אולם בתנ"ך, החודש הראשון שניים עשר חודשי השנה, אינו תשרי אלא ניסן. ברם, ישנו אירוע מכונן בתולדות עם ישראל שהתרחש ב-«יום אחד לחודש השביעי» - הריהו ראש השנה על פי המסורת הרבנית. «וַיֵּאֶסְפוּ כָל-הָעָם כְּאִישׁ אֶחָד אֶל-הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמַּיִם וַיֹּאמְרוּ לְעֹזֵרָא הַסּוֹפֵר לְהַבִּיא אֶת-סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל. וַיָּבִיא עֹזֵרָא הַכּוֹהֵן אֶת-הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקֹּהֵל מֵאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה וְכָל מִבֵּין לְשִׁמוֹעַ בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי. וַיִּקְרָא-בּוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמַּיִם מִן-הָאֹרֶז עַד-מַחְצִית הַיּוֹם נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַמְּבִינִים וְאֹזְנֵי כָל-הָעָם אֶל-סֵפֶר הַתּוֹרָה» (נחמיה ח: 1-3). מדובר כאן בתקופת שיבת ציון. עזרא הכהן הופיע כמשה חדש, ועל פי פרשני המקרא, עזרא היה העורך הראשי של תורת משה. המתואר בספר נחמיה הריהו הקריאה הציבורית הראשונה של תורת משה לאוזני העם אשר חי תחת השלטון הפרסי בירושלים הבנויה.

במעמד קריאת ספר התורה על ידי עזרא, המזכיר באופן מובהק את מעמד הר סיני, העם מתאבל על חטאותיהם המרחיקים ומבדילים אותם מדבר האלוהים. הם שמעו את הדבר ועשו חשבון נפש עד כמה הדבר רחוק ממעשיהם. חשבון הנפש יכול להוביל לתפנית, לחזרה בתשובה. התפנית באה לידי ביטוי בטקסט: עזרא הכהן ונחמיה המושל מאיצים בעם: «היום קדוש-הוא ליהנה אלוהיכם אל-תתאבלו ואל-תבכו... אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו פי-קדוש היום לאדונינו ואל-תעצבו פי-חדות יהנה היא מעיכם» (ח: 9-10). ראש השנה מסמן את המעבר החשוב מהבכי על חטאותינו לשמחת ההתחלה החדשה המתבססת על האזנה מחודשת לדבר האלוהים - בהקשבה גלום חידוש הבריאה.

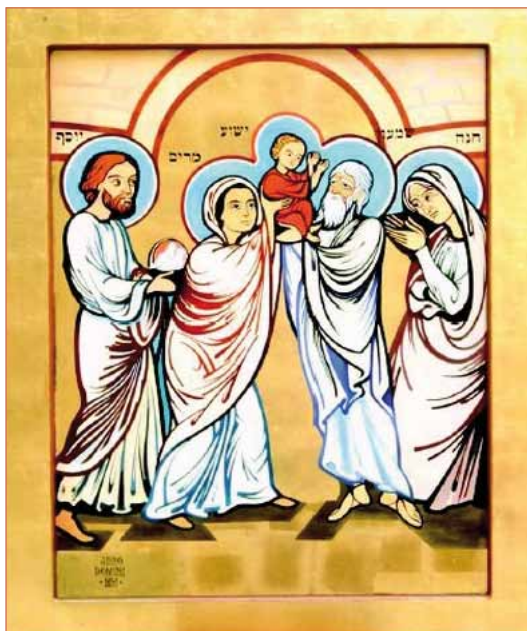
לקראת הסינודוס לכנסייה הקתולית במזרח התיכון

במהלך ביקורו בקפריסין, מסר האפיפיור ברוך את מסמך העבודה המגדיר את הסינודוס למען הכנסייה הקתולית במזרח התיכון שיתקיים ברומא בחודש אוקטובר 2010 לידי ראשי הכנסייה שהתכנסו שם לשם מטרה זו. הסינודוס (אספת ההגמונים) יתמקד במציאות הקתולים החיים בחברה המזרח תיכונית, בדגש על הארצות בהן הרוב מוסלמי. כאן עולה כי המדינות אשר תיקחנה חלק פעיל בסינודוס הינן כל המדינות הערביות, טורקיה, איראן וכן מדינת ישראל (רובה הקתולי דובר ערבית). אחד הנושאים החשובים שיעלה לדיון הינו נושא היחסים בין הכנסיות הקתוליות השונות המתפללות על פי מסורות שונות.

ראוי לשים לב כי חלקים במסמך העבודה חשובים לציבור הקתולי דובר העברית. ראשית, יש לציין את הקטעים הדנים ביחסים עם העם היהודי והיהדות, המנסים להתאים את הוראת הכנסייה בנושא היהודים והיהדות להקשר הכנסייה הקתולית בעולם הערבי והמוסלמי. הקשרו של העימות המתמשך באזור מקשה מאוד על היחסים בין יהודים וקתולים כאן. הפסקה מספר ה-85 קובעת כי: «נושא היחסים של הכנסייה הקתולית עם היהדות, המתבסס על המועצה הוותיקנית השנייה, חייב להיות חלק מהדיון באספת הסינודוס». ברם, המסמך אינו מסתיר את הקשיים בהקשר זה. מזכיר המסמך את הנציגות הקתולית הדוברת עברית ככלי חשוב בידי הכנסייה בתחום הזה.

סוף סוף בית לנציגות!

הקהילות הקתוליות הדוברות עברית בישראל קשורות בקשר אמיץ ופורה עם המסדר הפרנציסקאני בארץ הקודש. שלוש מקהילות הנציגות מתפללות בכנסיות השייכות לפרנציסקאנים: בירושלים, ביפו ובטבריה. בנוסף, בין הכוהנים ששירתו בעבר והמשרתים היום את הנציגות ישנם גם נזירים פרנציסקאנים. עלינו להביע תודתנו העמוקה לפרנציסקאנים אשר ממשיכים לשמור על המקומות הקדושים ומשרתים את הכנסייה המקומית. באספה הכללית של הפרנציסקאנים בארץ הקודש בחודש יולי 2010, הנזירים בחרו בצוות הנהלה חדש שינהל את המסדר לשלוש השנים הבאות לצד שומר ארץ הקודש וראש הפרנציסקאנים בארץ, האב פיירבטיסטה פיצבלה (האחראי לשעבר על הקהילה הדוברת עברית בירושלים והממונה על הנציגות). בין ההחלטות הרבות שהתקבלו באספה, הוחלט כי בית שמעון וחנה הצדיקים בירושלים יושכר לנציגות הקתולית שלנו. בשנת 1990 נוסדה הנציגות כחלק מהפטריארכיה הלטינית של ירושלים, במינויו של האב ז'אן-בפטיסט גוריון לסגן של הפטריארכ הלטיני וממונה על הקהילות הדוברות עברית. במשך 20 שנה לא היה לנציגות בית משלה. האב ז'אן-בפטיסט (שהוסמך להגמון ב-2003) ניהל את העניינים ממנזרו הבנדיקטי באבו גוש. לאחר פטירתו ב-2005, מונה האב פיירבטיסטה פיצבלה לסגן הפטריארכ והחלו חיפושים נמרצים לבית. הסכם בין האב פיירבטיסטה, ראש הפרנציסקאנים, והאב דוד, סגן הפטריארכ שמונה ב-2009, אפשר את השכרת בית שמעון וחנה לנציגות למשך שש השנים הבאות.

בראשית ימיו היה בית שמעון וחנה (שמו ניתן ב-2000) משכנה של הקונסוליה האיטלקית בירושלים בשלהי הקיסרות העות'מאנית. לאחר מכן, שוכני הבית התחלפו, אולם הרכוש נשאר רשום על שם המסדר הפרנציסקאני. לתקופת מה שימש הבית משרדו של העיתון בשפה האנגלית, ה-“ג'רוסלם פוסט” ולאחר מכן הפך למרכז מסחרי ומסעדה מטעם משכית, פרויקט לאומנות ועבודות יד שנוסד על ידי רות דייין. ב-1998, הצליחו הפרנציסקאנים להשיב לידיהם את הבעלות על הבית, והאב פיירבטיסטה, האחראי דאז על קהילת ירושלים, יזם את עבודות השיפוץ הנרחבות והפיכתו למנזר פרנציסקאני ובית לקהילת דוברי העברית בירושלים. מחודש אוקטובר 2010, ישכון בבית הממונה על הקהילות, האב דוד, יחד עם כמה אנשים נוספים אשר יהוו קהילה מתפללת ועובדת למען הקהילות. נודה לאדון על המתנה הנפלאה הזו!

קייטנת הנציגות 2010: בסימן של סעודת האדון והידידות

קייטנת הנציגות הקתולית הדוברת עברית התקיימה השנה במנזר דיר רפאת ליד רפאת בית שמש. במנזר מתגוררות הנזירות של בית לחם (הנמצאות גם בבית ג'מאל) והן קיבלו את הקייטנים במאור פנים, באהבה רבה ובסבלנות שלא פגה. הקייטנה נמשכה חמשה ימים, מה-19 ועד ה-23 ביולי ולקחו בה חלק 41 ילדים ו-10 אנשי צוות.

הרכב המשתתפים שיקף את מורכבות האוכלוסייה הקתולית הדוברת עברית בישראל ואת האתגרים הרבים העומדים בפני הנציגות. 22 ילדים מתוך 41 הילדים שהשתתפו, פוקדים את קהילתינו גם במשך השנה. ילדים אלה מוצאם מגוון: ביניהם ישראלים מלידה, ילדי עולים חדשים דוברי רוסית, ילדי משפחות דוברות ערבית החיות בערים יהודיות, ודוברי אנגלית. כמו כן, השתתפו בקייטנה ילדי מהגרי עבודה מהפיליפינים (4 בנות) ומאפריקה (3 ילדים) וילדי פליטים המתגוררים בארץ, ביניהם 10 ילדים לבנונים, מצפון הארץ ו-2 ילדים סודאנים מדרום הארץ. יחד עם הצוות (3 כוהנים, 4 נזירות, 2 נזירים ועמאי (4 פולנים, 3 איטלקים, אמריקאית, לבנונית וישראלית), הם היוו משפחה אחת גדולה במשך חמישה ימי תפילה ולימוד, משחק ושירה, אומנות וכיף!

בין המשתתפים, היו כאלה אשר השתתפו בשנה שעברה ומצאו ידידים וותיקים, אולם האחרים לא הכירו האחד את השני קודם הקייטנה ונפגשו בפעם הראשונה. למרות מוצאם השונה, השפות והתרבויות ההשונות, שני דברים משותפים לכל הילדים האלה: אמונתם הנוצרית והשתלבותם בחברה הישראלית, היהודית, הדוברת עברית. באופן הדרגתי החשדות ההדדיים נמסו והחלה לצמוח ידידות של אמת. ילדים מצליחים לעשות מה שהרבה מבוגרים אינם מצליחים לעשות: לגשר על פערי תרבויות, שפות וצבעים וליצור ידידות.

בכל יום הוקדשו מספר שעות ללימוד בנושא הקייטנה לשנת 2010: "הידידות וסעודת האדון". בשיעור למדו על הידידות עם ישוע וסעודת האדון כחוויה של ידידות זו. למדו שירים חדשים והכינו איקונה של הסעודה האחרונה. במחצית היום, הגיעה השעה לערוך את סעודת האדון בצוותא. בשעות היום החמות רצו כולם להשתעשע בבריכות הפלסטיק אשר העניקו שמחה עצומה למשתתפים. בשעות אחר הצהריים, המשיכו לעסוק באומנות, ריקוד וספורט. כמובן שגם נותר זמן למשחקים, צחוק וסרטים.

יום אחד, יצאו לטייל בירושלים, באתרי הר ציון השונים והחשובים: בחדר הסעודה האחרונה, בקבר דוד ובכנסיית תרדמת מרים. לאחר הביקור, נערך פיקניק בצל חומות העיר העתיקה. באותו יום התקיים מפגש מרגש עם קבוצת צופים מאיטליה בהנחיית האב יואל מקהילת באר שבע. בערב האחרון, ישבו כולם מסביב למדורה ושרו שירים.

ביום האחרון, חלק מההורים הגיע להשתתף בתפילת הסיום ובארוחת הצהריים החגיגית. מי ייתן ובשנה הבאה יתווספו עוד יותר ילדים ונוכל להעמיק את ידידותנו עם ישוע וכן האחד עם השני.

שיעורי דת לילדי מהגרי העבודה

במשך מספר חודשים (מרץ – מאי), נטלה על עצמה הנציגות הקתולית הדוברת עברית את האחריות להקנות שיעורי הדת ליותר מ-30 ילדים, מרביתם פיליפינים, בקפלה של רחמי האלוהים, הנמצאת באזור התחנה המרכזית בתל אביב. בשבתות אחת לשבועיים, נסעו האב דוד, הממונה על הקהילות, ובני, המתנדב האיטלקי בקהילות, ולימדו את הילדים את יסודות האמונה הנוצרית. השיעורים (שעה וחצי כל פעם) חולקו

לשלושה חלקים: לימוד מספר «הכר את המשיח», לימוד שיר בעברית, ודיון במועד ממועדי הכנסייה. המטרה הינה לחזק את הזהות הנוצרית של הילדים האלה שנולדו בארץ, פוקדים בתי ספר יהודיים-עבריים ומתבגרים בחברה הישראלית היהודית החילונית. נקווה לחדש שיעורים אלה לאחר חופשת הקיץ.

במהלך השיעורים, הילדים, שהינם תלמידים בבתי הספר של השכונה, הפגינו בקיאות בתנ"ך ובחגים היהודיים אך התקשו לשלב את האוצר הזה עם יסודות אמונתם הנוצרית של הוריהם. עובדה זו היוותה עבורנו אתגר עצום: ללמד את יסודות האמונה הנוצרית ולספר את תולדות הישועה לילדים בשפה היחידה בה הם לומדים: עברית! כך נעזור להם לשלב את שני המרכיבים החשובים של זהותם: היותם נוצרים לצד היותם תושבי ישראל.

חדשות מהכנסייה המקומית ומהכנסייה בעולם

הגמון חדש בארץ הקודש: ב-27 ביוני 2010, הוסמך האב וולים שומאלי, לשעבר מנהל המכללה לפרחי כהונה בבית ג'אלא, להגמון והוא משמש סגן פטריארך בהגמוניית ירושלים. האב וולים, שמוצאו מבית סאחור, שבפאתי בית לחם, שימש בתפקידים בכירים בפטריארכיה עוד קודם הסמכתו. אנחנו מברכים אותו ומבטיחים כי נתפלל בעדו על מנת שימלא את תפקידו על פי רצונו של האדון.

קהילת קוינוניה לטבריה: הפרנציסקאנים בארץ הקודש החליטו להעביר את המנזר בטבריה לקבוצת «קוינוניה יוחנן המטביל». קבוצה זו משתפת בחיי קהילתינו, העומד בראשה האב יסף, הינו חבר במועצת הכוהנים. נקווה שצעד חשוב זה יעמיק את שיתוף הפעולה בין ה-«קוינוניה» לבין הנציגות לשם פיתוח קהילתינו ושירות המאמינים.

מינויים ושינויים: בחודש אוקטובר, ימונה האב אפולינרי, ראש המנזר החדש בכנסיית שמעון כיפא אשר ביפו, כאחראי הקהילה הדוברת עברית ביפו. האב אפולינרי יסיים את שירותו בירושלים, כמי ששימש אחראי הקהילה מאז 2004. במקביל, האב דוד, הממונה על הקהילות ומי שהיה האחראי ביפו עד כה, ייטול את האחריות על קהילת ירושלים בסיועם של הכוהנים בירושלים. אנו מאחלים להם דרך צלחה!

כנס בהלסינקי: ב-14 ו-15 ביוני 2010, כ-15 יהודים המאמינים בישוע התכנסו בהלסינקי, פינלנד, על מנת לדון בזהות היהודית בתוך הכנסייה. במפגש לקחו חלק מאמינים מכנסיות ומקהילות משיחיות שונות. המשתתפים הגיעו מארצות הברית, מאנגליה, מצרפת, מרוסיה, מפינלנד, מגרמניה ומישראל וכללו מאמינים ממסורות שונות – רוסיים אורתודוקסים, קתולים, לותראני אחד ויהודים משיחיים. בין המשתתפים היה האב דוד, הממונה על הקהילות הדוברות עברית בישראל.

שנה מתוקה!

שנה טובה!

יוצא מטעם: נציגות הקהילה הדוברת עברית - הפטריארכיה הלטינית בירושלים

ת.ד. 581, ירושלים 91004

www.catholic.co.il

